

CYNGOR TREF RHUTHUN RUTHIN TOWN COUNCIL

Cofnodion (DRAFFT) Cyfarfod Cyffredin **CYNGOR TREF RHUTHUN**
a gynhaliwyd mewn modd hybrid nos Lun 24 o Hydref 2022 am 7:00pm
yn Yr Hen Lys ac arlein drwy Zoom.

YN BRESENNOL: Cynghorydd Menna Jones (Maer),
Cynghorwyr Stephen Beach, Oliver Bradley-Hughes, Peter Daniels, Mike
van der Eijk, Christine Ellis, Gavin Harris, Dafydd Hughes, Rosie Hughes-
Anderson, Ian Lewney, Lisa Thomas, Anne Roberts, Rachel Ryland a
Heather Williams.

YN BRESENNOL: Hefyd Cynghorwyr Sir Lleol: Huw Hilditch-Roberts ac Emrys Wynne.
Siân Clark – Clerc y Dref
Kate Marcus – Dirprwy Glerc Rhuthin
Marian Rees - Cyfieithydd

CROESO

Estynnodd y Maer groeso cynnes i bawb a oedd yn bresennol yn y cyfarfod, yn enwedig y
Cynghorydd Peter Daniels a oedd yn mynychu ei Gyngor Tref cyntaf ers cael ei gyfethol fis
diwethaf.

104. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorydd Jabez Redfern Oakes a'r Cynghorydd Sir
Bobby Feeley.

105. DATGAN BUDDIANNAU

Datganodd y Cynghorydd Gavin Harris ddiddordeb yn *'Eitem 10 – Cofnodion Pwyllgor yr Hen
Lys' (cofnod 113)* gan gyfeirio'n benodol at aelodaeth Twristiaeth Gogledd Cymru gan fod ei
bartner yn aelod o Fwrdd Twristiaeth Gogledd Cymru.

Datganodd y Cyng Christine Ellis fuddiant yn *'Eitem 19 - Cyfrifon i'w Talu' (cofnod 122)* fel
cyflogai i un o'r talai.

106. ADRODDIAD Y MAER

Roedd adroddiad y Maer wedi'i ddosbarthu ymlaen llaw. Yn ogystal, roedd y Maer wedi
llongyfarch trigolion Trem y Foel a enillodd Wobr Grŵp Cymunedol y Flwyddyn a Gwyndaf
(Jock) Davies hefyd o Drem y Foel ar ennill Gwobr Cymydog Da y Flwyddyn yng Ngwobrau
Tai Sir Ddinbych eleni.

PENDERFYNWYD: *nodi cynnwys Adroddiad y Maer.*

107. ADRODDIADAU'R AELODAU

Roedd Adroddiad yr Aelodau wedi'i ddosbarthu ymlaen llaw a dosbarthwyd copi wedi'i
ddiweddu yn y cyfarfod. Diolchwyd i'r holl aelodau am eu gweithgareddau ers y cyfarfod
diwethaf.

PENDERFYNWYD: *nodi cynnwys Adroddiadau'r Aelodau.*

108. ADRODDIAD CYNGHORWYR SIR LLEOL

Derbyniwyd dau adroddiad gan Gynghorwyr Sir Rhuthun a'u dosbarthu cyn y cyfarfod. Ar ran y Cynghorwyr Tref, mynegodd y Maer ei siom fod dau adroddiad ar wahân wedi eu derbyn y mis hwn a thanlinellodd y disgwyliad o gael un adroddiad â ffocws lleol i'w ystyried.

Yn ystod y cyfarfod, rhoddodd y Cynghorwyr Sir a oedd yn bresennol ddiweddariad ar Gwningar y Castell gan nodi nad oedd gwaith ar y rhan o'r wal a oedd wedi cwmpo wedi'i gwblhau eto - byddai ymchwiliadau'n cael eu cynnal i ganfod y rheswm am yr oedi. Dywedwyd ymhellach fod wal ffin Nant Clwyd y Dre, sy'n gyfrifoldeb Cyngor Sir Ddinbych, yn cael ei hasesu ar hyn o bryd. Ni ragwelwyd felly y byddai'r Cwningar y Castell yn agor yn fuan o ystyried yr angen i flaenoriaethu diogelwch cerddwyr. Cafwyd ymrwymiad gan y Cynghorwyr Sir i hysbysu'r Cyngor Tref o ganlyniad adroddiad yr aseswr a'r gwaith pellach posibl sydd ei angen.

PENDERFYNWYD: (i) nodi adroddiadau y Cynghorwyr Sir Lleol a (ii) nodi bod y Cynghorwyr Sir yn cyfleu canlyniad adroddiad yr asesydd a'r gwaith pellach posibl sydd ei angen i Gwningar y Castell.

109. COFNODION Y CYFARFOD ARFEROL BLAENOROL

PENDERFYNWYD: cadarnhau cofnodion y cyfarfod arferol a gynhaliwyd ar 26 o Fedi 2022 fel cofnod cywir.

110. MATERION YN CODI

Cofnod 92: Menter Cyd-Weithio'n Lleol: Dywedwyd wrth yr aelodau bod y fenter Cyd-Weithio'n Lleol wedi'i hatal ar hyn o bryd ar gyfer newydd-ddyfodiaid. Byddai Clerc y Dref a Rheolwr yr Hen Lys yn parhau i symud o'r mesanîn i'r llawr gwaelod.

Cofnod 95: Cynllun Llesiant Drafft Conwy a Sir Ddinbych: Trefnir dyddiad i'r Pwyllgor Craffu Dogfennau ystyried y cynllun drafft ar ddechrau mis Tachwedd.

111. COFNODION Y PWYLLGOR CYNLLUNIO A DATBLYGU

Rhoddodd yr aelodau ystyriaeth i gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 10 o Hydref 2022.

PENDERFYNWYD: derbyn cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Cynllunio a Datblygu a gynhaliwyd ar 10 o Hydref 2022.

112. COFNODION Y PWYLLGOR AMWYNDERAU

Bu i'r Aelodau ystyried cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 10 o Hydref 2022.

PENDERFYNWYD: derbyn cofnodion y Pwyllgor Amwynderau a gynhaliwyd ar 10 o Hydref 2022.

113. COFNODION PWYLLGOR RHEOLI YR HEN LYS

Rhoddodd yr Aelodau ystyriaeth i gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 4 Hydref 2022. Fel yr argymhellwyd gan Bwyllgor Rheoli'r Hen Lys, bu'r Aelodau'n ystyried cynnig i Gyngor Tref Rhuthun ymaelodi â Twristiaeth Gogledd Cymru ar gost flynyddol o £126 + TAW. Byddai aelodaeth yn rhoi mynediad i ystod o fuddion gan gynnwys cost gostyngol dosbarthu gwybodaeth (taflenni / llyfrynau ac ati).

PENDERFYNWYD: (i) derbyn cofnodion Pwyllgor Rheoli'r Hen Lys a gynhaliwyd ar 4 Hydref 2022 a (ii) cytuno i Gyngor Tref Rhuthun ddod yn aelod o Dwristiaeth Gogledd Cymru ar gost flynyddol o £126 + TAW.

114. COP27: GWEITHGAREDDAU YN Y DREF

Hysbysodd y Cynghorydd Mike van der Eijk yr Aelodau fod Cyfeillion y Ddaear Rhuthun, ar y cyd â Grŵp Cynaliadwyedd U3A a grwpiau cysylltiedig eraill, wedi trefnu digwyddiad i'w gynnal yn Yr Hen Lys nos Fawrth, 15 Tachwedd 2022 am 7.00p.m. Byddai'r digwyddiad yn cynnwys cyflwyniad ffilm dros Zoom gan yr Athro Mike Berners-Lee, o'r Sefydliad Dyfodol Cymdeithasol ym Mhrifysgol Caerhirfryn, arbenigwr cydnabyddedig ar newid hinsawdd ac ôl troed carbon. Yn dilyn y ffilm, byddai'r Athro Berners-Lee yn ymuno am sesiwn Holi ac Ateb byw ar Zoom.

Rhagwelwyd y byddai grwpiau eraill megis Terra Cycle/Plastic Free Rhuthun, Resource Rhuthun/Bws Benthyc, a Repair Café yn bresennol i son am gweithgareddau lleol yn ogystal â phresenoldeb gan gynrychiolydd o'r Grŵp Amgylchedd Rheoledig. Byddai 'Cadw'n Gynnes y Gaeaf Hwn' hefyd yn manylu ar argaeledd dyfais delweddu thermol i fonitro colli gwres o adeiladau.

Nodwyd bod y Caffi Atgyweirio, a gynhaliwyd ar ddydd Sadwrn cyntaf y mis, yn tyfu mewn llwyddiant ac wedi'i ffilmio'n ddiweddar fel astudiaeth ar sut i sefydlu Caffi Atgyweirio.

PENDERFYNWYD: *nodi gweithgareddau yn ymwneud â COP 27 yn y dref.*

115. CRONFA FFYNIANT BRO

Darparodd y Clerc y diweddaraf ar y broses o wneud cais i'r Gronfa Ffyniant Bro (Levelling Up) ac adroddodd yn nol ar e-bost a dderbyniwyd yn ddiweddar oddiwrth Gyngor Sir Ddinbych. Nodwyd y wybodaeth o fewn yr ebost, gan gynnwys: er bod disgwyl i ganlyniad y ceisiadau am gyllid gael eu rhyddhau ym mis Hydref 2022, tua adeg Datganiad yr Hydref, y deallwyd bellach, drwy erthygl a gyhoeddwyd yn ddiweddar, fod y cyhoeddiad am ail rownd lwyddiannus Cronfa Ffyniant Bro yn cael eu gohirio tan ddiwedd 2022. Cadarnhaodd y Cyngorwyr Sir a oedd yn bresennol y wybodaeth hon a phwysleisiwyd mai Llywodraeth y DU oedd yn gyfrifol am yr oedi.

PENDERFYNWYD: *nodi adroddiad yn diweddarar ar y cais i'r Gronfa Ffyniant Bro.*

116. DYFODOL RHUTHUN

Darparwyd trosolwg o Dyfodol Rhuthun, menter Cynlluniau Cynefin y dref ers 2009, gan y Cynghorydd Gavin Harris. Byddai paratodau ar gyfer yr ymgynghoriad nesaf a rhaglen o ddigwyddiadau yn cael eu cynllunio ar gyfer Ebrill 2023. Awgrymwyd (i) gwahodd cyngorwyr tref newydd i sesiwn wybodaeth i'w cyflwyno i fenter Dyfodol Rhuthun a (ii) Ail sefydlu Gweithgor Dyfodol Rhuthun.

PENDERFYNWYD: *(i) gwahodd cyngorwyr tref newydd i sesiwn wybodaeth i'w cyflwyno i fenter Dyfodol Rhuthun a (ii) Ail sefydlu Gweithgor Dyfodol Rhuthun.*

117. CYFFORDD Ffordd CORWEN AC A494 LON FAWR

Hysbysodd y Maer yr Aelodau fod llythyr wedi'i anfon oddi wrth Gyngor Tref Rhuthun at Lee Waters AS, Dirprwy Weinidog Newid Hinsawdd Llywodraeth Cymru yn nodi'n glir bryderon lleol a'r angen i weithredu ar gyffordd Ffordd Corwen a Lôn Fawr, yr A494. Gwahoddwyd Mr Waters hefyd i Ruthun i asesu'r sefyllfa drosto'i hun. Disgwylr ymateb gan Mr Waters AS. Roedd y Clerc wedi bod mewn cysylltiad â'r tîm plismona lleol yn gofyn, os oedd yn bosibl, iddynt rannu unrhyw achlysuron o 'ddamweiniau bron a bod' gyda'r Clerc.

Dywedwyd bod pryderon arbennig ynghylch yr A494 Lôn Fawr, ochr yn ochr â'r Clybiau Rygbi, Pêl-droed a Thenis, o ystyried y nifer uchel o blant, pobl ifanc a chefnogwyr yn y lleoliad wrth gymryd rhan neu wyllo gweithgareddau chwaraeon; roedd mwy o gerbydau hefyd. Roedd y tri Cyngorydd Sir wedi cynnal trafodaethau yn flaenorol gyda Swyddogion yr Asiantaeth

Cefnffyrdd a Swyddogion Cyngor Sir Ddinbych i annog gweithredu ar hyd Lôn Fawr. Rhagwelwyd, gyda chyflwyniad y terfyn cyflymder 20mya o fis Medi 2023 (o 30mya), y gallai fod yn bosibl cyflwyno cyflymder 30mya ar hyd gweddill Lôn Fawr. Awgrymwyd hefyd bod cyfleoedd pellach i gyfyngu ar gyflymder ar hyd Ffordd Corwen sy'n arwain i Stryd y Castell.

Cydnabu'r Aelodau'r angen i weithredu ar hyd Lôn Fawr yr A494 yn ei gyfanrwydd, ynghyd â chyffordd Lôn Fawr/Ffordd Corwen. Codwyd y mater yn ddiweddar gyda Darren Millar AS yn ystod cyfarfod a drefnwyd gan Gyngor Cymuned Efenechtyd.

Byddai tudalen we i gasglu gwybodaeth am 'ddamweiniau bron a bod' ar gyffordd Ffordd Corwen a Lôn Fawr yn cael ei greu yn amodol ar y Clerc yn cysylltu â Chlerc Cyngor Cymuned Efenechtyd.

PENDERFYNWYD: (i) nodi bod gohebiaeth wedi'i hanfon at Mr Lee Waters AS ac y disgwilyr ymateb (ii) sefydlu tudalen we i gasglu gwybodaeth am 'ddamweiniau bron a bod' ar gyffordd Lôn Fawr a Ffordd Corwen.

118. 2023 ADOLYGIAD SENEDDOL - CYNIGION DIWYGIEDIG

Bu'r Aelodau'n ystyried cynigion diwygiedig y Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol i Gymru ar gyfer yr etholaethau Seneddol newydd. Atgoffodd y Clerc yr Aelodau o'r ymateb a anfonwyd gan y Cyngor Tref ym mis Hydref 2021 i gynigion cychwynnol y Comisiwn a thynnodd sylw at bwyntiau allweddol o'r cynigion diwygiedig mewn perthynas â Rhuthun. Dywedodd y Cyngorwyr ei bod yn amlwg bod y Comisiwn wedi ystyried ymateb y Cyngor Tref Rhuthun. Mynegwyd y farn bod etholaeth arfaethedig newydd Dwyrain Clwyd yn adlewyrchu Rhuthun a'i pherthynas â chymunedau cyfagos yn well, fodd bynnag roedd absenoldeb ardal Efenechtyd o etholaeth arfaethedig Dwyrain Clwyd yn amlwg, ac yr oedd yr ardal yma wedi'i chynnwys yn etholaeth arfaethedig Bangor Aberconwy. Gofynnwyd i'r Clerc gysylltu â Chyngor Cymuned Efenechtyd i gael eu barn ar yr etholaeth arfaethedig yr oeddynt ynddo.

Tra'n cydnabod bod yn rhaid cynnal yr adolygiad o etholaethau yn unol â darpariaethau'r ddeddfwriaeth berthnasol, mynegodd yr Aelodau ofid y byddai nifer yr ASau yng Nghymru yn gostwng o 40 i 32 ac yn lleihau'r llais cynrychioliadol ar gyfer Cymru yn Senedd y DU.

PENDERFYNWYD: bod y Cyngor Tref Rhuthun yn ymateb i'r Comisiwn gan ddatgan bod y cynigion diwygiedig yn addas ac wedi ystyried y pwyntiau allweddol a gyflwynwyd gan y Cyngor Tref yn ei hymateb i'r cynigion cychwynnol.

119. SUL Y COFIO

Ar ran y Cyngor Tref, cydymdeimlodd y Maer yn ddiffuant â theulu Mr William (Bill) Fowlie yn dilyn ei farwolaeth ddiweddar. Roedd Mr Fowlie wedi gwasanaethu fel Marsial y Parêd yng Ngwasanaethau Sul y Cofio am flynyddoedd lawer a chydnabuwyd yn gynnes ei ymrwymiad a'i ymroddiad i'r rôl hon, yn ogystal ag i dref Rhuthun yn ehangach.

Hysbyswyd yr Aelodau am y trefniadau sydd ar waith ar gyfer Sul y Cofio, ddydd Sul, 13 Tachwedd 2022.

PENDERFYNWYD: nodi'r trefniadau sydd mewn lle ar gyfer Sul y Cofio.

120. CYFRANIAD CYNGOR TREF RHUTHUN I'R LLENG BRYDEINIG FRENHINOL

Bu'r aelodau'n ystyried y rhodd i'r Lleng Brydeinig Frenhinol tuag at y torchau pabi ar gyfer Gwasanaeth Sul y Cofio. Cynigiwyd a chytunwyd bod y rhodd o £100 yn cael ei gyflwyno.

PENDERFYNWYD: i wneud cyfraniad o £100 i'r Lleng Brydeinig Frenhinol.

121. DATGANIAD ARIANNOL

Derbyniwyd ac ystyriwyd y datganiad ariannol ar gyfer y cyfnod yn diweddu 30 o Fedi 2022, gan yr Aelodau. Dywedodd y Clerc bod y Cyngor Tref wedi derbyn cymynrodd yn dilyn ei gynnwys fel buddiolwr ewyllys. Byddai gohebiaeth yn cael ei hanfon at y teulu i gydnabod y rodd.

PENDERFYNWYD: derbyn y datganiad ariannol am y cyfnod yn diweddu 30 o Fedi 2022.

122. CYFRIFON I'W TALU

PENDERFYNWYD: cymeradwyo talu'r eitemau canlynol:

O gyfrif cyfredol Cyngor Tref Rhuthun:

OB	Hill & Roberts	Gwasanaeth cyfrifo a TWE – 10/2022	*	£240.00
OB	Marian Rees	Cyfieithu ar y pryd mewn cyfarfodydd ym mis Awst a Medi	*	£270.00
OB	Llanfwrog CIC	Gwaith torri glaswellt – Hydref 2022		£425.34
OB	Canda Copying Ltd	Hirio'r llungopiwr – 1/10/2022 – 21/12/2022	*	£41.90
OB	Canda Copying Ltd	Costau copio	*	£75.85
OB	Elevator	Adnewyddu blyneddol gwefan Visit Rhuthun	*	£144.00
OB	BT	Costau ffon a'r rhyngrwyd – Hydref 2022	*	£99.68
OB	Sian Clark	Ad-daliad: Microsoft 365 Hydref 2022	*	£18.96

O gyfrif yr Hen Lys

OB	Denbighshire CC	Treth Annomestigs (8fed o 10 taliad)		£524.00
OB	Castle Mews	Cyflenwi a gosod carped grisiau newydd (i'r mesanîn a'r gegin)	*	£600.00
OB	Total Energy	Costau ynni (nwy)	*	£196.11
OB	Kate Marcus	Ad-daliad – Goriadau i'r Hen Lys (Kings)	*	£15.20
OB	Kate Marcus	Ad-daliad – nwyddau are gyfer cynnal a chadw Yr Hen Lys	*	£6.77

(Mae'r eitemau wedi'u dynodi gyda * uchod yn cynnwys TAW adferadwy)

123. DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

PENDERFYNWYD: cadarnhau dyddiad cyfarfod nesaf y Cyngor Tref ar 28 o Dachwedd 2022 am 7.00. p.m.

124. GWAHARDDIAD Y WASG A'R CYHOEDD

Cynigiodd y Cadeirydd, ac fe'i eiliwyd, y dylid gwahardd y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem ganlynol oherwydd ei bod yn debygol y byddai gwybodaeth eithriedig yn cael ei datgelu, fel y'i diffinnir yn Rhan 4, Atodlen 12A, Deddf Llywodraeth Leol 1972. (fel yr amlinellir ym mharagraff 3: Gwybodaeth sy'n sy'n perthyn i unigolyn).

125. CYFLOGAU STAFF CYNGOR TREF RHUTHUN

Nododd yr aelodau y taliadau a wnaed rhwng Ebrill 2022 a Medi 2022 mewn perthynas â chyflogau, treth incwm, Yswiriant Gwladol a chyfraniadau pensiwn y ddwy aelod o staff Cyngor Tref Rhuthun.

PENDERFYNWYD: nodi'r taliadau a wnaed yn ystod y cyfnod Ebrill – Medi 2022 mewn perthynas â chyflogau, treth incwm, Yswiriant Gwladol a chyfraniadau pensiwn staff.